

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 982/633

KARAR NO : 1983/599

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan ve 1402 sayılı Yasa'nın 2301 sayılı Yasa ile değişik 13/b maddesi uyarınca sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu suçlarla umumî ve müşterek gaye içerisinde bağlantılı bulunan suçlara ait davanın Askerî Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Hasan Kurulay ve arkadaşları

O L A Y : 1979 yılı içerisinde Arpaçay İlçesi Külveren Köyü tapulama

çalışmalarında görevli tapulama memurları sanıklar Mehmet Gültekin ve İsmail Akdemir tesbit ve tapulama tutanaklarının düzenlenmesi sırasında köyde oturdukları anlaşıl-
lan kişiler adına tutanak düzenledikleri ve bu suretle şahıslardan menfaat sağladıkları bir kısım sanıkların köy muhtarı ve köy ihtiyar heyeti üyesi ve bir kısmının da bilirkişi olup görevli memurlarla birlikte tutanak tanzimi sırasında yardım ettikleri ve bu suretle sanıkların rüşvet almak ve sahte evrak tanzimi ve bu suçlara iştirak suçlarını işledikleri iddia olunarak TCK.nun 64., 80., 211., 212., 339., 340., 371. ve Tapulama Kanununun 90. maddesi gereğince cezalandırılmaları istemiyle Arpaçay Sorgu Hakimliğince son tahkikat kararname ile kamu davası açılmıştır.

Kars Ağır Ceza Mahkemesi; 4.8.1982 gününde, 1981/261 esas, 1982/100 karar sayı ile; Erzurum-Kars-Ağrı-Artvin İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Savcılığının 14.4.1982 gün ve 32/78 sayılı iddianamesi ile sanıklar Mehmet Gültekin ve arkadaşları hakkında Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesine dava açıldığı ve 2 Numaralı Askerî Mahkemenin 1981/301 esas sayılı numarasına kaydedilip davanın devam ettiği ve her iki davanın arasında bağlantı bulunduğu görüşü ile davanın sıkıyönetim askeri mahkemesinde birleştirilip görülmesi görüşü ile görevsizlik kararı vermiştir.

Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi; 25.11.1982 gününde, 1982/142 sayı ile; sanıklar hakkındaki kamu davasının sıkıyönetim ilânına ilişkin suçlardan olmadığı kanısına varıldığından görevli yargı yerinin belirlenmesi için 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y.İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Necati Karakış, Osman Kayacan ve Ergun Argon'un katılmaları ile yaptığı 31.10.1983 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim Fikret Erem'in raporu ile dos-

yadaki belgeler, okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı ^Uurmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoğlu'nun Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklara atılı suçlar, Arpaçayı ilçesini de içine alan Kars ilinde 26.12.1978 de ilân olunan sıkıyönetimden sonra 1979 yılında işlenmiştir.

Dava konusu olayda Külveren Köyüne tapulama için gidildiğinde sanıklardan Mehmet Gültekin ve İsmail Akdemir'in tapulama teknisyeni, Hasan Karabay'ın aynı köyün muhtarı ve bir kısım sanıkların ise köy ihtiyar heyeti azası ve bir kısmının da bilirkişi olarak görevli oldukları sırada köy halkından rüşvet aldıkları, köyde ikamet etmeyen kimseler adına arazi tesbit ettikleri iddia olunmaktadır.

Dosya içerisinde mevcut Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığının 14.4.1982 günlü, 1982/32-78 sayılı iddianamesinin olayı anlatan bir bölümünde, "Sanıklar bu köyde görev yaparlarken haklarında dava açılan diğer sanıklar köy muhtarı Hasan Karabay, Ali Asker Karayel, Mehmet Karadağ, Dilaver Güvener, Rüstem Şenol, Aziz Karadağ aracılığı ile köylülere para vermelerini, vermedikleri takdirde arazilerinin üzerine takdir ve tesbitinin yapılmayacağını bildirmek suretiyle köylülerden gizli örgüt UKO sonradan PKK olan örgüte vakandaşları para vermeye icbar ettikleri anlaşılmıştır" şeklindeki açıklamalarından adı geçen sanıklar haklarında Arpaçay Sorgu Hakimliğince rüşvet alma şeklinde değerlendirilen olayın askeri savcılıkça gizli örgüt adına para toplamak (İrtikap) biçiminde vasıflandırılmış olduğu anlaşılmaktadır.

Atılı suçun, sıkıyönetim ilânından sonra işlenmesi nedeniyle görevli yargı yerini belirlemede 1402 sayılı Yasa'nın 15. maddesinin gözönünde tutulması gerekir.

Anılan maddeye göre sıkıyönetim ilânından sonra işlenen bir suça, sıkıyönetim askerimahkemelerinde bakılabilmemesinin önkoşulu, "Sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin" bulunmasıdır. Bu husus tesbit edildikten sonra suçun, anılan madde de sayılan suçlardan olup olmadığı belirlenmektedir.

Aynı olay nedeniyle sıkıyönetim askeri mahkemesine açılan davada, sanıkların üzerine atılı suçları yasa dışı PKK örgütüne parasal olanak sağlamak amacıyla işledikleri iddia edildiğine göre, suçun sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin bulunduğu açıktır.

Hernekadar sanıklara atılı suçlar, 1402 sayılı Yasa'nın 15. maddesinde yer almamakta ise de; aynı yasanın 13. maddesinde sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin suçların ilândan önceki üç ayın dışında işlenmesi halinde, sıkıyönetim askeri mahkemelerinin elkoyduğu herhangi bir suçla organik ve örgütsel ortak ve genel amaç bağlantısının gerçekleşmesi halinde bu suçlara sıkıyönetim askeri mahkemesinde

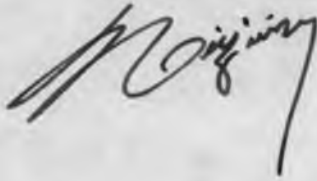
bakılması öngörüldüğünde göre; sıkıyönetim ilânından sonra işlenen ve sıkıyönetim i-
lânve faaliyetlerine ilişkin olan ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinde elkonulan dava
ile bağlantılı bulunduğu saptanan, bu suça ait davanın da evveliyetle aynı yargı ye-
rinde görülmesi gerekir.

Açıklanan nedenlerle Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mah-
kemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerek-
tiğine bu nedenle Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin
başvurusunun reddine 31.10.1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

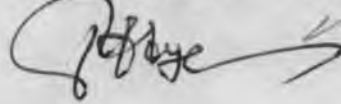
Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayar

Üye

Ali Süst Erkoç

Üye

Mustafa Aksoy

Üye

Neoati Karakış

Üye

Osman Kayacan

Üye

Ergun Argon

